

יולי 2014

לציבור לקוחותינו,

הנדון: גיבוש עובדים שעורך המעביד לעובדיו- האם הכנסת עבודה של העובד?

ביום 20.05.2014 פורסם פסק דין של בית הדין לעבודה בתל אביב, שבמסגרתו נקבע, כי אין לראות באירועי הגיבוש שארגנה החברה לעובדיה כ"טובת הנאה" החייבת בתשלום דמי ביטוח לאומי, היות והמעביד הוא הנהנה העיקרי מאירוע הגיבוש, שכן צומחת לו תועלת כלכלית מגיבוש העובדים העולה באופן ניכר על הנאת העובדים מאותם אירועים.

להלן תמצית עובדות המקרה:

החברה מעסיקה כ-250 עובדים. מידי שנה מארגנת החברה אירוע גיבוש לעובדיה, ללא בני משפחתם, הכולל לינה וארוחת ערב באחד מבתי המלון בארץ ופעילויות חברתיות שונות. בנוסף, כמידי שנה מארגנת החברה "אירוע חברה" המיועד לעובדים בלבד. אירוע החברה כולל ארוחת ערב, תקליטן ונאוים קצרים של מנהלים בכירים בחברה.

החברה לא זקפה שווי לעובדים במשכורתם בגין פעילויות הגיבוש, ובהתאם לא שילמה דמי ביטוח לאומי בגינן.

בעקבות ביקורת ניכויים שערך המוסד לביטוח לאומי (להלן "הנתבע") לחברה (להלן "התובעת"), החליט הנתבע לחייב את התובעת בדמי ביטוח לאומי בסך כולל של 285 אלפי ₪ עבור השנים 2006-2009.

התובעת הגישה השגה על החלטה זו, אך היא נדחתה בטענה כי מדובר בנופש עובדים לכל דבר ועניין. על החלטה זו של הנתבע הוגשה התביעה הנ"ל.

טענות התובעת

1. התובעת טוענת כי על פי מבחני הפסיקה המתייחסים לגיבוש עובדים, טובת המעביד היא זו שגוברת וזאת אף אם העובדים מפיקים הנאה כלשהי מהפעילות, שכן טובת המעביד היא העיקרית והיא הבסיס לארגון פעילויות מסוג זה.
2. לפיכך, ההוצאות בגין אירועי הגיבוש יותרו למעביד בניכוי בידי המעביד ולא יזקפו למשכורתו של העובד כהכנסת עבודה החייבת בדמי ביטוח לאומי.

עמדת הנתבע

1. הנתבע טען כי האירועים שערכה התובעת הינם טובת הנאה לעובד, המהווים הכנסת עבודה לכל דבר ועניין על פי סעיף 2(2) לפקודת מס הכנסה, ולפיכך חייבת ההכנסה, מאירועי הגיבוש, בדמי ביטוח מלאים לפי סעיף 344(א) לחוק הביטוח הלאומי.
2. בנוסף, טענת התובעת, כי אירועי הגיבוש נועדו תחילה להיטיב עם המעביד וכי טובת ההנאה לעובד הייתה שולית, אינה עומדת במבחן המציאות והפסיקה.

השאלה המשפטית

השאלה המשפטית העומדת להכרעה בפסק הדין היא האם אירוע גיבוש שעורך המעביד מהווה "טובת הנאה" בידי עובדיו ולפיכך היא בגדר "הכנסת עבודה" המחייבת בתשלום דמי ביטוח, או שמא כטענת התובעת, אין לכלול את הוצאות "אירוע הגיבוש" בסכומים המהווים בסיס לחישוב דמי ביטוח לאומי שעל התובעת לשלם עבור עובדיה.

דיון והכרעה

1. המבחן אשר פותח ואומץ בשורה של פסקי דין להכרעה בשאלה אימתי הוצאה שהוציא המעביד הינה הוצאה שתותר לו בניכוי לפי הפקודה, ללא זקיפת הכנסה כלשהי לעובד, הוא מבחן "נוחות המעביד או הנאת העובד".
2. בע"א 545/59 "דן" אגודה שיתופית בע"מ נגד פקיד שומה ת"א 5, נקבע כי לא כל הניתן לעובד מחוץ לשכרו, יהא חייב בהכרח במס כקצובה. יש להבחין בין הנאה, אשר הינה הכנסה מוסווית אצל העובד, לבין הנאה שכולה או עיקרה צורך התפקיד.
3. בע"א 3501/05 פקיד שומה ירושלים 1 נגד בנק יהב לעובדי המדינה בע"מ (להלן "פרשת בנק יהב") נקבע כי הן מבחן נוחות המעביד והן מבחן "הנאת העובד" אינם נבדקים במשקפי המעביד כי אם במשקפיים "אובייקטיביים", תוך התייחסות לעובד ולתפקיד שהוא ממלא, כלומר- האם התפקיד (על פי טיבו) מצריך ליתן לעובד אותה הטבה.
4. בפס"ד ב"ל פרויליך- פרחי עורכי דין נגד המל"ל, קבע בית הדין כי חופשות שנתיות בחו"ל שארגן ומימן המעביד לעובדיו, חרגו מגדרי "נוחות המעביד", על אף שבוודאי הפיק מהם גם המעביד יתרון כלשהו, שכן הם אינם עומדים במבחן החיוניות לצורך ביצוע התפקיד, ומנגד, לעובדים ניתנה "טובת הנאה" שהיה בה ממש.
5. הכרעת בית הדין- יישום המבחנים שפורטו בפסיקה, כפי שהובאה לעיל, מביא למסקנה, כי אין לראות באירועי הגיבוש שארגנה התובעת לעובדיה כ"טובת הנאה" החייבת בתשלום דמי ביטוח מהנימוקים הבאים:
 - א. המבחן הדרוש להכרעה, כפי שסוכם בפרשת בנק יהב, מציב שני תנאים מצטברים: ראשית- האם טבע התפקיד שממלא העובד מצריך אותו להיזקק להנאה בה מדובר, כלומר האם ההטבה חיונית לעובד למילוי תפקידו, כך שתצמח מההטבה תועלת למעביד. שנית- האם ההטבה גורמת לעובד להנאה ניכרת.
 - ב. יש לציין כי בפסק הדין הובהר כי לכאורה די בכך שהתנאי השני למבחן לא התקיים, בכדי לקבוע שהתובעת אינה חייבת בדמי ביטוח לאומי בגין אירועי הגיבוש.

לסיכום

בחינת עובדות המקרה לאור התנאים שהציבה הפסיקה, מובילה למסקנה כי התובעת כמעבדה היא הנהנית העיקרית מאירועי הגיבוש, שכן צומחת לה תועלת כלכלית מגיבוש העובדים וודאי כזו העולה באופן ניכר על הנאת העובדים מאותם אירועים.

מטרת חוזר זה הינה להסב את תשומת הלב לאמור בלבד. אין להסתמך על תוכן חוזר זה ללא קבלת ייעוץ מקצועי.

בברכה,

**הרשקו פרקש ושות',
רואי חשבון
חוזר 14.14**